

Odbor za međunarodnu trgovinu

2015/2317(INI)

15.3.2016

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za razvoj

o izvješću EU-a za 2015. o usklađenosti politika u interesu razvoja
(2015/2317(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Lola Sánchez Caldentey

PA_NonLeg

PE573.020v02-00

2/7

AD\1087771HR.doc

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. podsjeća da trgovina i financije čine jedno od pet prioritetnih područja usklađenosti politika u interesu razvoja; podsjeća na to da sve vanjske politike EU-a, pa i one povezane s trgovinom i ulaganjima, moraju također biti uskladene s člankom 21. Ugovora o Europskoj uniji te se njima mora doprinositi ciljevima održivog razvoja, poštovanju ljudskih prava i jednakosti spolova; podsjeća na načela navedena u članku 24. stavku 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 260/2009; podsjeća da, iako na razvijenim zemljama leži odgovornost za usklađenost politika u interesu razvoja, zemlju u razvoju imaju značajnu ulogu u jamčenju pune djelotvornosti te usklađenosti;
2. naglašava da je člankom 208. Ugovora o funkciranju Europske unije smanjenje i, dugoročno, iskorjenjivanje siromaštva utvrđeno kao glavni cilj politike razvojne suradnje Unije te ustanovljeno načelo usklađenosti politika u interesu razvoja prema kojemu se taj cilj mora uzeti u obzir u svim politikama EU-a koje bi se mogле odraziti na zemlje u razvoju, uključujući i trgovinsku politiku;
3. isto tako podsjeća na obvezu EU-a da uključi ravnopravnost spolova u sve svoje politike i na važnost toga da se zajamči da muškarci i žene imaju jednak korist od društvenih promjena, gospodarskog rasta i otvaranja pristojnih radnih mjesta te da se suzbije diskriminacija i promiče poštovanje ženskih prava u svijetu;
4. traži da se sklopi partnerstvo za zajednički razvoj „EU-Afrika“ koje će se baviti strateškim pitanjima poput energije i održivog upravljanja prirodnim resursima te inovacijama;
5. naglašava da je trgovina i dalje ključna za gospodarski rast i održiv razvoj te da je pomogla stotinama milijuna ljudi da se izdignu iz siromaštva; ipak priznaje da nisu sve zemlje u razvoju doživjele taj napredak te da su osobito najslabije razvijene zemlje i dalje marginalizirane u svjetskoj trgovini;
6. podsjeća na to da liberalizacija trgovine nije cilj samoj sebi, već se na nju mora gledati kao sredstvo kojim se doprinosi održivom razvoju gospodarstava i društava; podsjeća da bi poštena i propisno uređena trgovina, ako je u skladu s ciljevima održivoga razvoja, mogla pokrenuti razvoj; poziva Komisiju da u praksi osnaži provedivost ciljeva održivoga razvoja i da u sve trgovinske sporazume uvrsti sveobuhvatna poglavila o održivome razvoju; naglašava da je, kako bi zemlje u razvoju iskoristile prilike koje pružaju trgovina i ulaganja, potrebno nastaviti podupirati reforme mobilizacije nacionalnog prihoda u tim zemljama, pomoći im da poboljšaju svoje kapacitete za povećanje prihoda te uhvatiti se u koštac s problemima utaje i izbjegavanja poreza pružanjem potpore pri osmišljavanju učinkovitog, djelotvornog, pravednog i transparentnog poreznog sustava u skladu s načelima dobrog upravljanja;
7. naglašava da nastojanja da se ojača sposobnost zemalja u razvoju za mobilizaciju privatnih sredstava mora nužno biti popraćena mjerama s ciljem stvaranja povoljnog ozračja za odgovorno i održivo poduzetništvo i ulaganje, počevši s iskorjenjivanjem političke korupcije i pravednim, djelotvornim i transparentnim oporezivanjem koje će

popratiti odlučno djelovanje u borbi protiv poreznih prijevara, utaje poreza i poreznih oaza; podsjeća da politike ulaganja EU-a, osobito kad podrazumijevaju javni novac, moraju doprinositi postizanju ciljeva održivog razvoja; podsjeća da je potrebno povećati transparentnost i odgovornost razvojnih finansijskih institucija i javno-privatnih partnerstva kako bi se učinkovito pratilo i nadziralo novčane tokove, održivost duga i dodanu vrijednost za održivi razvoj njihovih projekata; poziva EU da radi na tješnjoj međunarodnoj poreznoj suradnji, kako je dogovorena u okviru G20 i Akcijskog plana iz Addis Abebe; podsjeća, u tom smislu, da bi trebalo promicati i šire primjenjivati programe praćenja poput izvješćivanja po zemljama;

8. pohvaljuje EU jer je predvodnik u pružanju pristupa oslobođenog carina i kvota za svu robu iz najslabije razvijenih zemalja (osim oružja i municije), što se ostvaruje preko Inicijative „Sve osim oružja” u sklopu općeg sustava povlastica (OSP) EU-a;
9. uviđa da se potrebe povezane s trgovinom trenutačno podupiru jednom trećinom službene razvojne pomoći; poziva EU da i dalje bude svjetski predvodnik u pružanju potpore programima Pomoći za trgovinu koji su osmišljeni kako bi se zemljama u razvoju pomoglo da iskoriste prednosti novih trgovinskih dogovora;
10. pozdravlja činjenicu da se Komisija svojom komunikacijom „Trgovina za sve” obvezala provesti dubinsku analizu mogućih učinaka novih sporazuma o slobodnoj trgovini na najslabije razvijene zemlje, što uključuje i njihov učinak u pogledu potražnje za proizvodima iz najslabije razvijenih zemalja, regulatornih pitanja i pristupa tržištu; poziva Komisiju da naruči neovisne i sveobuhvatne studije o mogućem učinku sporazuma o trgovini i ulaganju na zemlje u razvoju; poziva Komisiju da predloži mјere kako bi se zajamčilo da zemlje u razvoju imaju koristi od trgovinskih sporazuma; poziva Komisiju da zajamči da trgovinski sporazumi o kojim se pregovara s partnerskim zemljama, a posebno zemljama iz susjedstva, jasno za cilj imaju gospodarski i socijalni razvoj tih partnerskih zemalja; poziva Komisiju da sve instrumente EU-a povezane s trgovinom, među ostalim sporazume o slobodnoj trgovini, a posebno Sporazum o gospodarskom partnerstvu s afričkim zemljama, plurilateralne i multilateralne sporazume u okviru Svjetske trgovinske organizacije (WTO), opći sustav povlastica (OSP), Pomoć za trgovinu, propise EU-a te međunarodne standarde i kodekse ponašanja uskladi s ciljevima održivog razvoja, , kako bi se iskoristio puni potencijal tih instrumenata i sporazuma; pozive da se gore navedeno uzme u obzir pri sklapanju sporazuma o gospodarskom partnerstvu i sporazuma o ekološkim proizvodima kako bi se djelotvorno istaknule prilike koje ti sporazumi pružaju u pogledu održivog razvoja;
11. poziva Komisiju da pojača napore za postizanje napretka preko demokratskih multilateralnih foruma o trgovinskim pitanjima u kojima su sve zemlje ravnopravno zastupljene te da se postavi kao zaštitnik interesa zemalja u razvoju u pogledu trgovinskih pitanja;
12. izražava žaljenje zato što razina ambicije koja se može primijetiti u poglavljima o trgovini i održivom razvoju u uzastopnim trgovinskim sporazumima EU-a često nije bila u skladu s najboljim standardima; naglašava važnost odgovarajućeg praćenja i provođenja odredbi sadržanih u tim poglavljima te poziva da se u tom pogledu maksimalno uključe organizacije civilnog društva i socijalni partneri, i u partnerskim zemljama i u EU-u;
13. pozdravlja napredak postignut od uspostavljanja Pakta o održivosti za Bangladeš te

- istodobno priznaje da i dalje postoje važni izazovi i pitanja koja tek treba riješiti;
14. poziva Komisiju da Pakt o održivosti za Bangladeš smatra primjerom koji bi u budućnosti trebalo slijediti i dodatno razvijati i u sličnim situacijama u drugim zemljama u razvoju;
 15. podsjeća da je Europska komisija preuzeila obvezu provoditi procjene učinka na održivi razvoj u svim trgovinskim pregovorima; izražava žaljenje zato što procjene učinka na održivi razvoj nisu bile pravodobno provedene; poziva Komisiju da ispunji svoju obvezu i da zajamči da će se utjecaj mogućih trgovinskih sporazuma na zemlje u razvoju propisno uzimati u obzir;
 16. poziva EU i njegove države članice da se obvežu da će povećati potporu u okviru inicijative Pomoći za trgovinu u zemljama u razvoju, osobito najslabije razvijenim zemljama, uzimajući istovremeno pri sljedećoj reviziji strategije Pomoći za trgovinu u obzir, kao što je najavljeno u komunikaciji „Trgovina za sve”, i pitanja pravedne i etičke trgovine; poziva da se europskom pomoći za trgovinu i tehničkom pomoći osnaži siromašne proizvođače, mikropoduzeća i mala poduzeća, poduzeća koja vode žene i zadruge kako bi se povećala korist koju oni ostvaruju od trgovine na lokalnim i regionalnim tržištima;
 17. stajališta je da treba obratiti posebnu pozornost na globalne lance vrijednosti, da uvjete rada i ekološke uvjete u tim globalnim lancima vrijednosti treba jasno urediti u svim njegovim etapama te da društveno odgovorno poslovanje u tom pogledu treba dalje razvijati;
 18. naglašava da je važno da države zadrže pravo donošenja propisa i očuvaju prostor za političko djelovanje kako bi razvijale nove grane industrije, u skladu s konkretnim potreba partnerskih zemalja i poštujući istovremeno trgovinske sporazume; snažno potiče Komisiju da uznastoji oko toga da se trgovinskim sporazuma i politikama pruži podrška razvoju strateških gospodarskih sektora zemalja u razvoju i da se pritom ne dovode u pitanje nastojanja tih zemalja da povećaju domaću dodanu vrijednost kako bi ostvarile napredak u globalnim lancima vrijednosti i kako bi se pristojni poslovi mogli otvoriti na lokalnoj razini, uz stavljanje naglaska na doprinos žena gospodarskom razvoju, osobito u ruralnim područjima, što je od presudne važnosti za endogeni razvoj; traži od Komisije da u svoja redovna izvješća o provedbi bilateralnih sporazuma uključi procjenu tog aspekta sporazuma;
 19. poziva Komisiju da prati provedbu mjera iz paketa s konferencije WTO-a u Nairobiju i Baliju, osobito u pogledu ukidanja subvencija za izvoz poljoprivrednih proizvoda na multilateralnoj razini, odluka o posebnim pogodnostima za najslabije razvijene zemlje te Sporazuma o olakšavanju trgovine;
 20. poziva Komisiju da nastaviti s nastojanjima kojima se podupire i olakšava univerzalni pristup lijekovima po povoljnim cijenama, a da pritom istovremeno ostvari odgovarajući ravnotežu u pogledu prava intelektualnog vlasništva te da doneše političke mjere kako bi se povećala vidljivost javnog zdravstva i pitanja univerzalnog pristupa lijekovima u međunarodnim trgovinskim odnosima; u tom smislu poziva Komisiju da pruži potporu proglašenju Europske godine zdravlja i pristupa lijekovima;
 21. naglašava da je važno da se nacionalnim parlamentima, organizacijama civilnoga društva i

drugim dionicima iz država članica i trećih zemalja opsežnim i transparentnim konzultacijama omogući sudjelovanje u pregovorima, provedbi i praćenju trgovinskih i investicijskih sporazuma i politika EU-a;

22. prepoznaje doprinos privatnog sektora i ključnu ulogu EU-a u promicanju društveno odgovornog poslovanja u međunarodnim forumima; poziva EU i njegove države članice da promiču multilateralne rasprave o sporazumima o ulaganju, da uzmu u obzir sveobuhvatni okvir politike ulaganja UNCTAD-a za preporuke za održivi razvoj kako bi se potaknula odgovornija i transparentnija ulaganja kao i da aktivno sudjeluju u radu Vijeća UN-a za ljudska prava na međunarodnome sporazumu prema kojem bi transnacionalne korporacije snosile odgovornost za povrede ljudskih prava te podsjeća da se Vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima (tako zvana Ruggiejeva načela „zaštiti, poštuj, ispravi“) i dalje ne provode u potpunosti u politikama EU-a;
23. u tom smislu poziva Komisiju da potiče vlade država članica i trećih zemalja da politikom javne nabave promiču prihvaćanje međunarodnih smjernica i načela društveno odgovornog poslovanja te njihovo poštovanje među poduzećima na način da pri sklapanju ugovora o javnoj nabavi uzmu u obzir dotadašnje rezultate poduzeća u pogledu odgovornog poslovanja;
24. poziva Komisiju da uvede sustave za sljedivost proizvoda te registar EU-a o poduzećima uključenima u razvojne projekte EU-a kako bi se zajamčilo da njihovo djelovanje bude transparentnije i kako bi se građanima omogućilo praćenje aktivnosti poduzeća iz EU-a izvan EU-a, čim se doprinosi širenju iskustava na međunarodnoj razini i, ništa manje važno, vidljivosti i pozitivne slike o poduzećima iz EU-a;
25. nadalje, poziva Komisiju da promiče stvaranje koordinacijskih foruma i zajedničkih sastanaka za međunarodna poduzeća, javna tijela i organizacije civilnog društva u EU-u i u trećim zemljama kako bi se potaknula razmjena dobrih praksi i stvaranja sinergije koja pogoduje uključivom rastu i razvoju.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	15.3.2016
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	William (The Earl of) Dartmouth, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Marielle de Sarnez, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Marine Le Pen, David Martin, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Tokia Saifi, Matteo Salvini, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szeinfeld, Hannu Takkula, Jan Zahradil
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Klaus Buchner, Agnes Jongerius, Frédérique Ries, Fernando Ruas, Pedro Silva Pereira, Jarosław Wałęsa, Pablo Zalba Bidegain
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Angel Dzhambazki, Axel Voss, Tatjana Ždanoka